

Hormonkur til juletræet

Juletræets regelmæssige kegleform, den lige stamme og de vandrette grene tages ofte som en selvfølge. Men faktisk når mange juletræer aldrig frem til stjerne, fordi de ikke lever godt nok op til forestillingen om det ideelle juletræ. Forskning i træernes hormoner kan måske hjælpe på problemerne.

I alle juletræsplantager findes træer med en forkert facon. De er blevet alt for brede, for åbne eller har et dårligt topskud, hvor det ikke er til at få stjernen til at sidde fast. I bedste fald er det måske 20 pct. af træerne, producenterne må kassere eller sælge som sekunda-varer. Men hos nogle juletræsdyrkere kan det være meget værre.

Derfor griber dyrkerne allerede i dag ind over for træer med uheldig form. En mulighed er at smøre plantehormonet auxin på topskuddet. Det får topskuddet til at vokse langsommere og forhindrer, at træet bliver ranglet og åbent. Samme virkning kan man få ved at ridse i barken eller fjerne nogle af nålene på topskuddet. Alle tre metoder påvirker træets hormonbalance, men vi ved for lidt om, hvad der præcist sker i træet. Derfor er seniorforsker *Hanne Rasmussen* i gang med at afdække, hvordan juletræets egne hormonelle mekanismer styrer væksten og dermed træets form.

Hormoner findes naturligt i træerne, hvor de regulerer celledeling og cellestrækning, fortæller

FINN N. RASMUSSEN

Det perfekte juletræ. Sådan omtrent skal et juletræ helst se ud efter de fleste kunders og producenters smag; symmetrisk, jævnt, passende tæt og harmonisk.

Hanne Rasmussen. Hvert vækstpunkt i kronen har sin karakteristiske hormonstatus. Dette mønster ser ud til at være afgørende for, hvor meget de forskellige skud vokser.

– Når vi kender juletræets hormoner og deres funktion, kan vi blive bedre til at påvirke træets vækst, hvor der er brug for det.

Et ødelagt topskud skader kvaliteten af juletræet meget. En eller flere grene rejser sig, men man får et sving på stammen, som får de fleste kunder til at fravælge træet. Der findes endnu ikke en metode til hurtigt at »omkode« en gren til at være et topskud.

Vi ville for eksempel gerne have mulighed for at »opgradere« en gren til nyt topskud, når det oprindelige skud er skadet. Det kan komme både juletræsdyrkere og forbrugerne til gode, vurderer Hanne Rasmussen.

FINN N. RASMUSSEN

Plantehormoner er kemisk meget anderledes end de hormoner, vi kender fra dyreriget, og de har i naturlige koncentrationer kun virkning på planter. Der er almindelig erfaring for, at de ikke skader os mennesker. Så selv om vi nu er lidt klogere på juletræets hormoner, behøver ingen altså at være betænkelige ved at danse om juletræet eller »spise det«, som der står i sangen.

Hormonundersøgelserne gennemføres med støtte fra Villum Kann Rasmussen Fonden. Seniorforsker Hanne Rasmussen kan kontaktes på e-post hnr@kvl.dk.

Line Wadum